

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Стела Благоева Митева-Динкова

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „**доктор**”

по професионално направление 8.3 „Музикално и танцово изкуство”

докторска програма „Музикознание и музикално изкуство”

с автор: Мирослав Иванов Турийски

Тема: ВРЪЗКАТА НА ИМПРОВИЗАЦИЯТА С КОМПОЗИЦИЯТА,
АРАНЖИМЕНТА И СЪСТАВА НА СЪВРЕМЕННАТА ДЖАЗ ФОРМАЦИЯ

Научен ръководител: проф. д-р Веселин Койчев

1. Общо представяне на процедурата и получените научни материали

С решение от заседание на катедра „Класическо и Поп и джаз изпълнителско изкуство” към факултет „Музикална педагогика” на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев” - Пловдив състояло се на 08 юли 2024 г. и въз основа на заповед № РД 27-104 на Ректора на АМТИИ от 11 юли 2024 г. съм назначена за член на научно жури по процедура за защита на дисертационен труд на тема „Връзката на импровизацията с композицията, аранжимента и състава на съвременната джаз формация” за придобиване на ОНС „доктор“ в професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство”, докторска програма „Музикознание и музикално изкуство”. Автор на дисертационния труд е Мирослав Турийски – докторант в свободна форма на обучение към катедра „Класическо и поп и джаз изпълнителско изкуство” на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев” - Пловдив.

Докторантът представя следните изискуеми материали: автобиография, дисертационен труд, автореферат, списък и публикации по темата на дисертационния труд и справка за приносите на предложения труд.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Определян от медийте като един от най-виртуозните и неконвекционални джаз пианисти, Мирослав Турийски безспорно се нарежда сред имената на видните съвременни джаз изпълнители, аранжори и композитори. Роден в най-стария жив град на Европа, неговия творчески път е белязан от известна нестандартност. Завършва средно образование в Образцова математическа гимназия „Акад. Кирил Попов” през 1999 г. и избира джаз пианото за инструмент, с който да продължи жизнения си и професионален път. През 2006 г. се дипломира, като „бакалавър” в НМА „Проф. П. Владигеров”, София, а през 2012 г. – с ОКС „магистър” в АМТИИ, Пловдив. От 1997 г. до днес активно участва като пианист изпълнител, музикален директор, сайдмен, водач на група в десетки проекти, обхващащи всички значими джаз фестивали в България: Пловдив Джаз Фест, Банско джаз фест, Аполония, София мюзик джем, Бургас джаз,

Варненско лято, Джаз фест Банкя, Хасково джаз фест и още много други. Не по-малко респектираща е и концертната му дейност в чужбина, която стартира през 2004 г. - музикален директор, аранжор-оркестратор и пианист на "Цезар Самсон в Линц", част от легендарния класически фестивал в Линц, Австрия, Музикален директор и пианист в продължение на 3 години в английското шоу "Кристмас Крунърс" с турне от над 60 концерта във Великобритания и Ирландия. Осъществил е множество изяви на международни джаз фестивали и сцени в Канада, Италия, Франция, Германия, Великобритания, Ирландия, Румъния, Турция, Сърбия, Кипър, Македония, Дубай, Мароко, Норвегия, Австрия. Сътрудничи си с едни от най-значимите и популярни имена на българската джаз, етно, поп музика.

Начало на преподавателската му дейност в АМГИИ поставя 2009 г. В своята педагогическа практика по джаз пиано и импровизация Турийски се стреми не само да предава своите знания и обич към джаза на талантливите студенти, но и да им осигурява изяви на клубни сцени и фестивали.

Мирослав Турийски ежегодно композира, аранжира и изпълнява музика в широк спектър от жанрове и състави: от джаз комбо до симфоничен оркестър или биг бенд; от джаз, поп-рок до филмова или театрална музика. Емблематичната формация ОКТЕТ ПЛОВДИВ, която основава събира най-ярките пловдивски джаз музиканти и се радва на популярност и успех.

Наградата за принос към българската култура „Златното перо“, която получава през 2017 г. е признание за цялостната му творческа дейност, нейната стойност и всеобхватност .

3. Актуалност на темата и оценка на дисертационния труд

Представеният от колегата Мирослав Турийски дисертационен труд на тема „Зависимостта на импровизацията от композицията, аранжирката и състава на съвременната джаз формация“ е провокиран от дългогодишната работа на автора в полето на джазовото изкуство. Той е плод на натрупан богат опит от дейността му като композитор, аранжор и изпълнител, отразен фактологично в издадени албуми с авторски творби и стотици концерти у нас и в чужбина. Научният проблем за музикалната импровизация е разглеждан от редица автори както в наукоприложен, така и в научен аспект, но малцина са тези, които го обвързват и изследват неговото взаимодействие с композицията, аранжирката и състава на съвременната джаз формация. Експериментирайки с различни състави, стилове и аранжирки Турийски поставя импровизацията в различен контекст и достига до научни резултати отнесени към нивото на стандартност и предварителна определителност. Постигнатите резултати обуславят и гарантират актуалността на представения дисертационен труд.

4. Приноси и значимост на научната разработка и публикации по темата на дисертационния труд

Структурата на труда е оформена в съответствие с изискванията във: въведение, четири глави, заключение, научни приноси, библиография и 6 приложения с нотни партитури. Общият обем е 145 страници, от които 104 основен текст. Библиографията е съставена от 21 заглавия на кирилица, 24 на латиница, както и 11 интернет източника.

Във **въведението-увод** ясно са отразени обект, предмет, цели, задачи и хипотеза на труда. Научноизследователската работа е тясно обвързана с конкретната концертна

дейност, която е същностна част от художественотворческия вид на ДП „Музикознание и музикално изкуство“. Само чрез практикоприложна дейност е възможно установяването на определени зависимости между импровизацията, особеностите на аранжирания и конкретния инструментален ансамбъл.

Първа глава представя в детайл теоретичната база или изразните средства на джазовата импровизация. Коментирани са принципи и термини свързани със строежа на акордите, връзките между хармония, мелодия и ритъм, доказвайки, че е нужна дългогодишна подготовка, за постигане на спонтанност при импровизацията. Въвеждат се определени терминологични понятия: съдържателни акорди, етажирани акорди и др. Обхождането на хармоничното разнообразие и средствата, чрез които то се постига демонстрира изключително високо ниво на запознатост с изследваната проблематика. Засегнати са функционални, алтеровани доминантови акорди, полиакорди и др. Представените подходи при хармонизиране на мелодичната линия на известната детска мелодия „Аз съм сънчо“ онагледяват практически възможностите за постигане на многообразие и цветен фонизъм. Изяснени са различните нива на мелодична импровизация и тяхната обвързаност, релевантност с метроритъма, редуване на напрежение-отпускане (tension-release), поставянето на нерегулярни акценти, промяна на трайностите и др.

Втора глава разглежда реализираните концерти изяснявайки идейния творчески замисъл на всяка проява, участващите музиканти и изпълнените пиеси. Тя е в непосредствена връзка с **трета глава**, която навлиза в детайлите на аранжиранията дейност или същността на научноизследователската работа чрез направените подробни анализи на определена пиеса от всеки концерт.

В **четвърта глава** въз основа на 3 зададени критерия и тяхното анализиране са изведени конкретни процентни съотношения на възможностите за импровизация в разглежданите музикални изпълнения. Така се онагледява мястото и зависимостта на импровизацията *„от сложността на композицията, аранжиранията и състава на ансамбъла“*. (с.98)

В **заклучението** Турийски достига до извода, че свободата на импровизацията е обратно пропорционална на сложността на композицията и аранжиранията, а също и на числеността на изпълнителския състав, като по този начин доказва научната хипотеза, заложена и в заглавието на труда, че свободата на импровизацията е в пряка връзка с композицията, аранжиранията и състава на съвременната джаз формация.

Докторантът представя и три публикации, които са свързани с глава първа от съдържанието на изследването. Те са публикувани в периодичните издания на АМТИИ – „Годишник“ (1 статия) и „Пролетни научни четения“ (2 статии).

5. Заключение

Дисертационният труд „Зависимостта на импровизацията от композицията, аранжиранията и състава на съвременната джаз формация“ с автор Мирослав Иванов Турийски е в пълно съответствие със законовите разпоредби за придобиване на НС „Доктор“, ЗРАСБ и правилника за прилагането му.

Изследването с придружаващите го шест концерта е аналитично, ценно, стройно структурирано със съществени научни и наукоприложни приноси в областта на музикалното теоретично и изпълнителско изкуство.

Оценявайки достойнствата на постигнатото поздравявам автора и научния му ръководител проф. д-р Веселин Койчев и предлагам на научното жури да присъди научната степен „Доктор” на Мирослав Иванов Турийски в област на висше образование 8. Изкуство, професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, ДП „Музикознание и музикално изкуство”.

07.09.2024 г.

Изготвил становището:.....

/проф. д-р Стела Митева-Динкова/